

En større Handelsvirksomhed en detail har tilstillet os følgende Udtalelser vedrørende en af de ovenomtalte Associationer, saalydende:

„Den omtalte Sammenslutning har ikke været til Fordel for Detailisterne eller Publikum. Den indtager en meget stærk Stilling i sin Industribranche, og et af de største Onder, den har medført, er, at Konkurrencen i de paagældende Varer er i høj Grad beskaaret. Naar sligt sker, gaar det som Regel ud over Forbrugerne.“

I sin Omtale af en anden betydelig Sammenslutning udtaler denne nævnte Handelsvirksomhed følgende:

„Der foreligger her et af de mest gennemførte Monopoler i hele det forenede Kongerige. Efter vort Skøn er saadant i Modstrid med Samfundets Interesser og egnet til at kvæle det Initiativ, der er en Frugt af Konkurrencen. Sammenslutningen sulteføder sine Forhandlere, dens uhyre Avancer er en Brandskatning af Fattigmands Løn, og den benytter sig af, at Folk ikke kan undvære dens Varer.“

9. Om Associationers og Sammenslutningers Indvirkning paa Arbejdsforholdene har vi hørt forskellige Meninger udtalt. I nogle Associationer er der oprettet Forligskommissioner og Industriraad, og Forholdet til Arbejderne har stadig været udmærket.

Paa den anden Side høres der Klager over, at det tjenstgørende Personale i forskellige Selskaber, der optraadte i Forening, ikke havde fuld Handlefrihed, naar de vilde gaa fra et Firmas Tjeneste til et andet i samme Association. Klagerne gaar ud paa, at selv om en saadan Skiften Stilling mulig ønskedes af en Mand for derved at forbedre sin Stilling eller af andre lige saa gode Grunde, kunde dog paa Grund af den Forstaaelse, der eksisterede mellem de associerede Firmaer, et saadant Andragende om Forflyttelse ikke komme frem, uden at vedkommendes Chef vidste det, og Manden kunde derved blive hindret i at sikre sig en Ansættelse.

Vi erkender, at forsaavidt en Association, der er indgaaet for at opretholde eller forhøje Avancen, har haft Held med sig heri, er den i tilsvarende Grad i Stand til at stille sig mere kulant til Arbejdernes Krav, naar den blot har Villien dertil.

Men en Udsending fra Ammunitionministeriet har meddelt os, at

„under den i den senere Tid herskende Uro i Industrien har det i Almindelighed været de store Firmaer, som har følt flest Ulemper. En Bedrift, der beskæftiger store Masser, bliver let upersonlig og giver Arbejderen en Følelse af, at han har at gøre med et uhyre Maskineri, med hvilket man ikke kan tale sig til Rette, og mod hvilket hans eneste Vaaben er Strike.“

En Repræsentant for en af de store Associationer udtaler, at

„jo flere Arbejdere en Arbejdsgiver beskæftiger, desto fjernere staar han sine Arbejdere. En af Vanskelighederne i Arbejderspørgsmaalet bestaar netop i, at en Mand ikke længer er i Føling med sine Arbejdere, som han sædvanligvis var i tidligere Tider, da han færdedes blandt dem og tiltalte dem ved Fornavn.“

En Fagforenings-Organisator har udtalt sin Mening for os i følgende Brev:

„I Besvarelse af Deres ærede af 7. ds. skal jeg tillade mig at meddele, at jeg af mit ganske Hjerte er led og ked af alt, hvad der hedder Regeringsudvalg, Kommissioner, Enquête-Kommissioner og Undersøgelseraad. Efter mit Skøn er Truster og Organisationer, der sidder inde med faktiske Monopoler, i sig selv en Uting. Jeg skal som ansat ved en Fagforening gerne indrømme, at det er lettere for Arbejdere at opnaa nogenlunde gode Vilkaar, naar de er beskæftigede i omfattende og indflydelsesrige Truster, end naar de arbejder for Sammenslutninger og Associationer, som ikke har den Lykke at sidde inde med et Monopol, hvorved de kan udnytte Forbrugerne, men det er ret indlysende, at hvad vi vinder som producerende Arbejdere, taber vi som Forbrugere og mere til. Fremdeles tjener Truster til at skabe en Følelse af kraftig Produktion og reel Forret-